

DEL II

Hva betyr høy yrkesdeltakelse for kjønnssegregering?

Erling Barth, Inés Hardoy, Pål Schøne og Kjersti Misje Østbakken

Mange har brukt betegnelsen «likestillingsparadoks» om den høye kjønnssegregeringen på det norske arbeidsmarkedet (se for eksempel Birkelund og Petersen 2010). Hvordan kan det ha seg at Norge, som er regnet som et av de mest kjønnslikestilte land i verden, har et så kjønnsdelt arbeidsmarked?²⁷ I dette kapittelet forsøker vi å bidra til å avmystifisere dette såkalte paradokset. Vi spør om dette egentlig er et paradoks, eller om ulike lands plassering i forhold til hverandre i graden av kjønnssegregering på arbeidsmarkedet kan forklares med institusjonelle forskjeller og ulik grad av økonomisk likestilling.

I dette kapittelet sammenligner vi konkret to forskjellige mål på kjønnssegregering i Norge med de samme målene for et utvalg andre europeiske land. For det første sammenligner vi nivået på den yrkesmessige *kjønnssegregeringen i arbeidsmarkedet*. For det andre sammenligner vi *kjønnssegregeringen i arbeidsoppgaver* når vi betrakter ubetalte hjemmearbeidet som et eget yrke. Vi benytter data fra European Social Survey (ESS) fra 2002 og 2010, som inneholder detaljerte yrkeskoder (ISCO88). Vi klassifiserer folk som hjemmearbeidende hvis de ikke er sysselsatt i et annet yrke, og samtidig oppgir husarbeid som hovedaktivitet i spørreundersøkelsen.

27 Rapporten Global Gender Gap 2013 fra World Economic Forum bekrefter dette bildet. Blant de landene som er med, er det bare Finland og Island som har mindre kjønnsforskjeller i samfunnet enn Norge. Den årlige undersøkelsen som representerer over 90 prosent av verdens innbyggere i 128 land, måler kjønnsforskjellene på områder som økonomi, politikk, utdanning og helse.

Norge har sammen med Sverige og Danmark den høyeste yrkesdeltakelsen i OECD (OECD 2013). Yrkesdeltakelsen i Norge har økt kraftig gjennom de siste tiårene. I 1970-årene deltok om lag halvparten av kvinnene i yrkeslivet, nå er yrkesdeltakelsen på nærmere 80 prosent og på høyde med menns (SSB 2012). Alle tradisjonelle mål på yrkesmessig kjønnssegregering tar (naturlig nok) utgangspunkt i yrkesaktive kvinner og menn. Men en grunn til at Norge har så høy kvinnelig yrkesdeltakelse er at en del tjenester som tidligere var organisert i familien, etter hvert er blitt profesjonalisert og nå er organisert i den betalte delen av arbeidsmarkedet.

En av drivkreftene bak den kvinnelige sysselsettingsveksten i Norge har vært overføring av oppgaver som tradisjonelt ble utført innenfor husholdningen, som for eksempel pleie- og omsorgsarbeid, til den betalte delen av økonomien. Utbyggingen av tjenesteøkonomien og den norske velferdsstaten innebar et stort behov for arbeidskraft, og arbeidskraftreservene besto først og fremst av kvinner. Jorun Solheim og Mari Teigen (2006: 3) skriver blant annet at:

Kvinnens nye inntog i arbeidslivet [har] først og fremst skjedd på områder som har «lignet» på det private familiearbeidet. Samtidig som økt etterspørsel etter disse tjenester skapte arbeidsplasser og fungerte som substitutter for husholdsproduksjon, frigjorde den tid for husmødre og gjorde dermed inntreden i arbeidsmarkedet lettere.

I en del andre land er en betydelig del av denne typen omsorg fortsatt en del av familiens ansvar. Dersom det i hovedsak er kvinnene i disse landene som utfører disse (ulønnede) arbeidsoppgavene, er de ikke en del av arbeidsstyrken og derfor ikke en del av populasjonen som inngår i analyser av kjønnssegregering på arbeidsmarkedet. Dermed har land som tradisjonelt regnes som mindre kjønnslikestilte enn Norge, tilsynelatende lavere kjønnssegregering på arbeidsmarkedet enn oss, fordi omsorgsoppgavene i disse landene utføres hjemme, av ubetalt arbeidskraft (Jensen og Storvik 2006, Solheim og Teigen 2006). I dette kapitlet beregner vi hvor mye nivået på kjønnssegregering på arbeidsmarkedet endres når vi inkluderer hjemmearbeid/husarbeid som et eget «yrke» i beregningene. Spesielt er vi opptatt av hvordan de relative forskjellene i kjønnssegregering mellom land med ulik organisering av forholdet mellom arbeidsliv og husarbeid endres når vi foretar en slik korrigering. Er det fortsatt slik at arbeidsmarkedene i Skandinavia framstår som svært kjønnssegregerte?

Det norske arbeidsmarkedet er kjønnssegregert. Kvinner og menn jobber i ulike yrker, næringer og sektorer (Solheim og Teigen 2006). Tall fra Eurostat viser at Norge er mer kjønnssegregert enn EU-gjennomsnittet. Dette er tilfelle både når

vi bruker detaljert yrkesklassifisering og klassifisering etter næring (Bettio og Verashchagina 2009). Dette bildet finner man også i Melkas og Anker (1997), som studerer perioden 1970–1990. Likevel er det ikke alle studier som viser at de skandinaviske landene er «ekstremt» segregerte. Nermo (2000) viser i en studie for syv europeiske land (Norge, Sverige, Finland, Storbritannia, USA, Spania, og Østerrike) for året 1990 at den yrkesmessige segregeringen er ganske lik mellom landene, til tross for store forskjeller mellom landene i måten å organisere velferdsstaten på. Han mener at institusjonelle forskjeller mellom land når det gjelder organisering av velferdsstaten, bedre kan forklare kjønnssegregeringen mellom ubetalt arbeid hjemme og betalt arbeid i arbeidsmarkedet.

I en relativt fersk studie viser Bettio og Verashchagina (2009) resultater for yrkesmessig kjønnssegregering i en rekke europeiske land i perioden 1997–2007. Resultatene viser at den generelle trenden varierer mellom landene. Når det gjelder de skandinaviske landene, viser trenden klart at det går i retning av lavere kjønnssegregering på arbeidsmarkedet, noe som flytter disse landene fra de høyt segregerte til de moderat segregerte. Det velkjente bildet i 1990-årene, med høy segregering i de nordiske landene og lav segregering i landene rundt Middelhavet, er blitt supplert med et lignende skille mellom deler av Øst-Europa og noen av landene i Middelhavsområdet.

Sammenligning av europeiske land: Data og metode

Vi benytter data fra European Social Survey (ESS). Dette er representative utvalgsundersøkelser på individnivå fra en rekke europeiske land. Vår analysevariabel er yrke. Vi benytter den mest detaljerte yrkesopplysningen i ESS (basert på ISCO-88) og plukker ut første og siste observasjonsår i datamaterialet: 2002 og 2010. Antall yrker varierer mellom land og mellom 2002 og 2010.²⁸ Vi har valgt å inkludere alle yrker og ikke begrense analysene til de yrkene som finnes i alle land.²⁹

Den første analysen begrenser seg til personer som svarer at hovedaktiviteten siste sju dager er «lønnet arbeid». Dette er den tradisjonelle tilnærmingen i analyser av kjønnssegregering i arbeidslivet. I den andre analysen inkluderer vi også

28 Vi velger 2010 framfor 2012 fordi 2012 har flere land som ikke er med i 2010 eller 2002, samtidig som flere store land som Frankrike og Østerrike faller bort i 2012. I tillegg brukes det i 2012 en ny yrkeskoding, nemlig ISCO08, og ikke den tidligere ISCO88.

29 Observasjonene er vektet for å ta høyde for at det er ulik sannsynlighet for å bli trukket ut innenfor husholdningen, avhengig av husholdningsstørrelse.

personer som svarer at deres hovedaktivitet siste sju dager er «husarbeid». Denne aktiviteten blir definert som et eget yrke og lagt til analysen.³⁰

Videre begrenser vi oss til kvinner og menn som er i alderen 20–60 år og som ellers har gyldige verdier på yrkesopplysningene.³¹ Landene som inkluderes i analysene, er Norge, Sverige, Danmark, Finland, Østerrike, Tyskland, Polen, Belgia, Frankrike, Hellas, Italia, Spania, Portugal og Storbritannia. Alle landene, bortsett fra Østerrike og Italia, er med begge årene (Østerrike og Italia er med bare i 2002).

En mye benyttet indeks til å måle kjønnssegregering på arbeidsmarkedet er den såkalte Duncan-indeksen («Index of dissimilarity», se Duncan og Duncan 1955).³² Duncan-indeksen kan skrives som:

$$D = \frac{1}{2} \sum \left| \frac{k_i}{K} - \frac{m_i}{M} \right|$$

hvor k_i er antall kvinner i stilling i , m_i er antall menn i stilling i , og K og M er totalt antall kvinner og menn. Duncan-indeksen måler i hvilken grad kvinner og menn er ulikt fordelt over et sett av enheter (for eksempel stilling, yrke eller sektor). Dersom kvinner og menn er fullstendig segregert på arbeidsmarkedet, vil indeksen få verdien 1. Jo lavere segregeringen er, desto lavere er indeksverdien. Dersom det ikke er kjønnssegregering, vil indeksverdien være lik 0. Duncan-indeksen kan tolkes som andelen kvinner, eller menn, som må skifte yrke for at fordelingen av kvinner og menn skal være identisk (indeksverdi lik 0). Denne indeksen har møtt kritikk fra flere hold (se for eksempel Blackburn mfl. 1993). Duncan-indeksen er følsom overfor antall stillingskategorier (yrker eller sektorer) fordi den har en tendens til å øke med hvor detaljert enheten som brukes i klassifiseringen, er. Imidlertid er denne økningen veldig liten etter om lag 20 kategorier (Bettio og Verashchagina 2009). I dette kapittelet benytter vi langt flere kategorier. Duncan-indeksen skiller heller ikke mellom forskjeller i kvinneandel mellom yrker og forskjeller i de relative størrelsene på yrkene. Verdien av Duncan-indeksen vil for

30 Andre hovedaktiviteter som respondentene kan velge mellom, er «Under utdanning», «Arbeidsledig, søker arbeid», «Arbeidsledig, søker ikke arbeid», «Sykemeldt eller ufør», «Pensjonist». Respondenter som svarer en av disse kategoriene, tas ikke med i analysen.

31 Kategoriene «Ikke svar», «Vet ikke» er fjernet, samt de som arbeider i militæret. Militæret er fjernet pga. manglende observasjonene på de mer detaljerte yrkeskodene.

32 Et annet mye brukt mål er den standardiserte eller Karmel og MacLachlan-indeksen, som har vært brukt til å overvåke likestilling i EUs sysselsettingsstrategi. Indeksen kan tolkes som andelen av de sysselsatte som må endre yrke/næring/sektor for å få en jevn fordeling av menn og kvinner i vedkommende bransje/yrke/sektor.

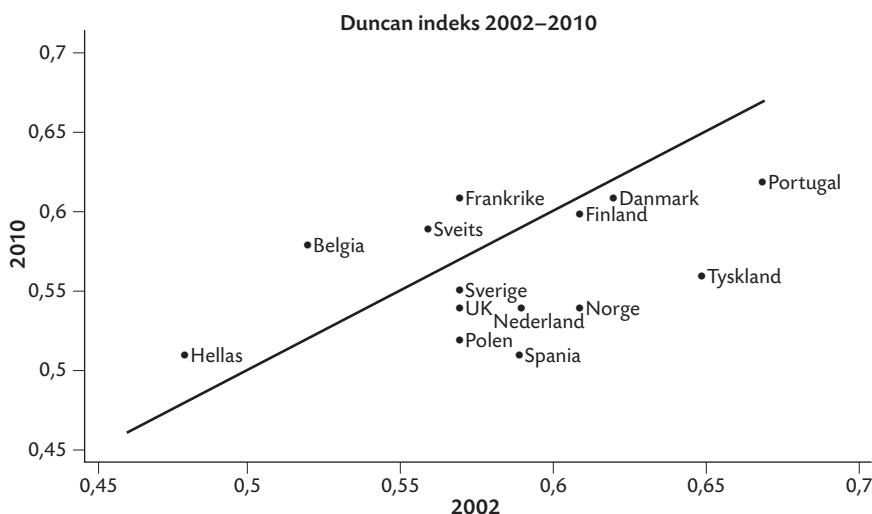
eksempel falle dersom yrkesgrupper som har høy kvinne- eller mannsandel blir relativt mindre i antall observerte enheter, og derfor bidrar mindre til indeksen (Charles og Grusky 2004, side 41). Forskjellene mellom land reflekterer derfor både ulik segregering i de forskjellige yrkene og forskjeller mellom land i de relative størrelsesforholdene mellom yrkeskategoriene.

Duncan-indeksen er generelt den klart mest benyttede indeksen til å måle kjønnssegregering. Dette letter sammenligning med andre studier. I tillegg har den en tolkning som er lett å forstå. I neste avsnitt beregner vi Duncans segregeringsindeks med utgangspunkt i tresifrede ISCO yrkeskoder.

Endringer i kjønnssegregeringen over tid

Figur 6.1 viser nivå og endring i Duncan-indeksen på arbeidsmarkedet fra 2002 til 2010, for de landene som er med i datamaterialet begge årene. Duncan-indeksen vi presenterer, er den tradisjonelle indeksen for segregering i arbeidsmarkedet, uten kontroll for husarbeid. Vi viser resultatene som «plott», hvor Duncan-indeksen i 2002 er vist langs den horisontale akse, mens Duncan-indeksen i 2010 måles langs den vertikale akse. Diagonallinjen viser 45-graderslinjen.

De landene som befinner seg under diagonallinjen i figur 6.1, er de som har hatt en reduksjon i nivået på kjønnssegregeringen fra 2002 til 2010. Landene som har størst avstand fra linjen, er de som har forandret seg mest.



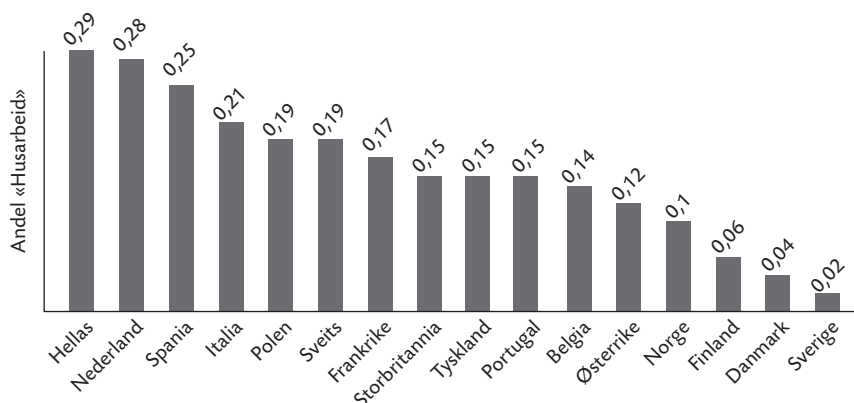
Figur 6.1 Segregeringsindeks i utvalgte land. Uten kontroll for husarbeid. 2002–2010

Sammen med Finland og Danmark ligger Norge på et høyt nivå på kjønnssegregering i 2002. Bare Tyskland og Portugal oppviser høyere segregeringsnivå. Figuren viser at de fleste land opplever en reduksjon i kjønnssegregeringen mellom 2002 og 2010. Kun fire land har økt kjønnssegregering. Endring mellom to enkeltstående år bør tolkes med varsomhet. Likevel kan vi konkludere med at resultatene i figur 6.1 antyder at mange europeiske arbeidsmarkeder beveger seg i retning av mindre kjønnssegregering.

Det bør samtidig minnes om at 2010 var et år som fortsatt var sterkt preget av finanskrisen. Finanskrisens økonomiske og politiske konsekvenser varierte markert mellom landene. Sammenligning mellom disse to enkelte årene bør derfor gjøres med en viss varsomhet. Norge opplever et fall i segregeringsnivået fra 2002 til 2010. Dette er på linje med resultatene i Østbakken mfl. kapittel 11 i denne boka, der vi benytter data fra SSBs lønnsstatistikk, selv om reduksjonen er sterkere når vi benytter ESS-data som i dette kapitlet. Denne tendensen til desegregering later også til å være på linje med funn i Ellingsæter (2013), som undersøker og diskuterer utviklingen i kjønnssegregeringen i de skandinaviske landene, og Bettio og Verashchagina (2009), som undersøker endring i segregeringsmønsteret fra 1997 til 2007 basert på den europeiske arbeidskraftundersøkelsen. Figur 6.3 viser at Norge i 2010 er midt på treet når det gjelder kjønnssegregering. Dette er også en observasjon som gjøres i Ellingsæter (2013).

Hjemmearbeidende som yrkeskategori

La oss nå undersøke hva som skjer med nivået på kjønnssegregering og sammenligningen mellom land når vi også tar hjemmearbeidende med i beregningen. Figur 6.2 viser først andel som svarer «husarbeid» som hovedaktivitet i referanseuken. Tallene er gjennomsnittstall for landene. Utvalget er begrenset til dem som enten svarer «lønnet arbeid» eller «husarbeid». De europeiske dataene viser at de nordiske landene har lavest andel som svarer «husarbeid» som hovedaktivitet. Omtrent 10 prosent av respondentene i Norge svarer at husarbeid er deres hovedaktivitet. Den laveste andelen finner vi for Sverige. Høyest andeler finner vi i landene Spania, Hellas, Italia, og Nederland. Nesten 30 prosent av respondentene i Hellas svarer at husarbeid er hovedaktiviteten i referanseuken.



Figur 6.2 Andel med «husarbeid» som hovedaktivitet

Tabell 6.1 viser andelen kvinner blant dem som svarer «husarbeid». Ikke overraskende er det i all hovedsak kvinner som svarer at «husarbeid» er deres hovedaktivitet i referanseuken. De høyeste andelenene finner vi for Portugal, Hellas og Tyskland, hvor nesten 100 prosent av dem som svarer husarbeid, er kvinner.

Tabell 6.1 Prosentandel kvinner blant dem som svarer «husarbeid»

Land	H	N	S	I	PL	SV	F	SB	T	PO	B	Ø	NO	Fin	DK	SE
Prosent	99	94	96	93	91	92	91	95	98	99	91	94	90	95	78	86

Note: Personer som svarer «husarbeid». Rekkefølgen på land er den samme som i figur 6.2.

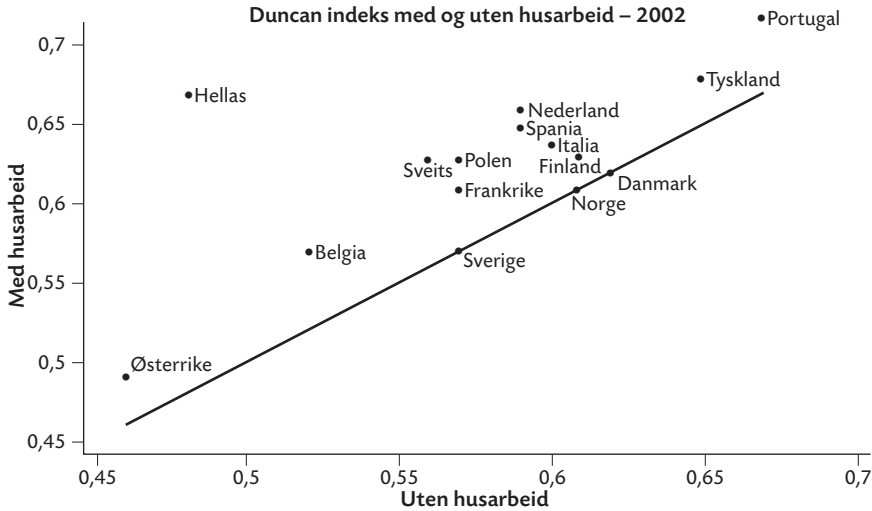
Figurene nedenfor (figur 6.3 og 6.4) viser nivået på kjønnssegregering i 2002 og 2010 for de utvalgte landene. I begge figurene viser vi en indeks for kjønnssegregering i arbeidsmarkedet (ujustert indeks), og en indeks for kjønnssegregering i arbeidsoppgaver som også inkluderer hjemmearbeidende som eget yrke (justert indeks). Målet på kjønnssegregering er Duncan-indeksen som vist i ligning (1). Vi viser resultatene som «plott», hvor Duncan-indeksen uten husarbeid er vist langs den horisontale aksen, mens Duncan-indeksen med husarbeid måles langs den vertikale aksen. Diagonallinjen viser 45-graderslinjen. Land som ligger på denne linjen, har ingen endring i Duncan-indeksen fra før til etter justering. Jo høyere over denne linjen landet ligger, desto større betydning har justeringen av Duncan-indeksen.

Indeksen for kjønnssegregering i arbeidsmarkedet, figur 6.3, viser at Norge i 2002 ligger i det øvre sjiktet av land med en Duncan-indeks lik 0,61. Det betyr at 61 prosent av kvinnene (eller mennene) må skifte yrke dersom man skal oppnå null kjønnssegregering. I denne gruppen er Norge det fjerde mest segregerte landet. Landet med høyest segregering er Portugal, med 0,67. I den andre enden finner vi Hellas og Østerrike.³³ Norge er altså i det øvre sjiktet av land med relativt høy kjønnssegregering, men vi er likevel ikke blant landene med den aller høyeste segregeringen.

Inkluderer vi «husarbeid» som eget yrke, øker kjønnssegregeringen i de fleste landene med noen få unntak. At indeksen øker, reflekterer at «yrket» «husarbeid» er kvinnedominert. I de landene hvor indeksen øker relativt mye, reflekterer dette at det er en relativt stor andel i denne gruppen. Norge er blant unntakene. Her endres ikke indeksen. Dette forklares med at det i Norge er få som svarer at husarbeid er viktigste aktivitet. Som resultat av dette faller Norge på rangeringen av de mest kjønnssegregerte landene. Med den justerte indeksen er det kun to land som har lavere kjønnssegregering enn Norge. Endringene i indeksen som følge av å inkludere husarbeid viser dermed klart at når «husarbeid» tas med som egen gruppe, betyr det mye for rangeringen av land. Hellas er landet som opplever sterkest økning i kjønnssegregeringen fra ujustert til justert indeks. Fra å være landet med lavest kjønnssegregering endres Hellas til å være landet med den høyeste kjønnssegregeringen, bare slått av Portugal. Figur 6.2 viste også at Hellas var landet hvor relativt flest svarte at «husarbeid» var hovedaktiviteten i referanseuken.

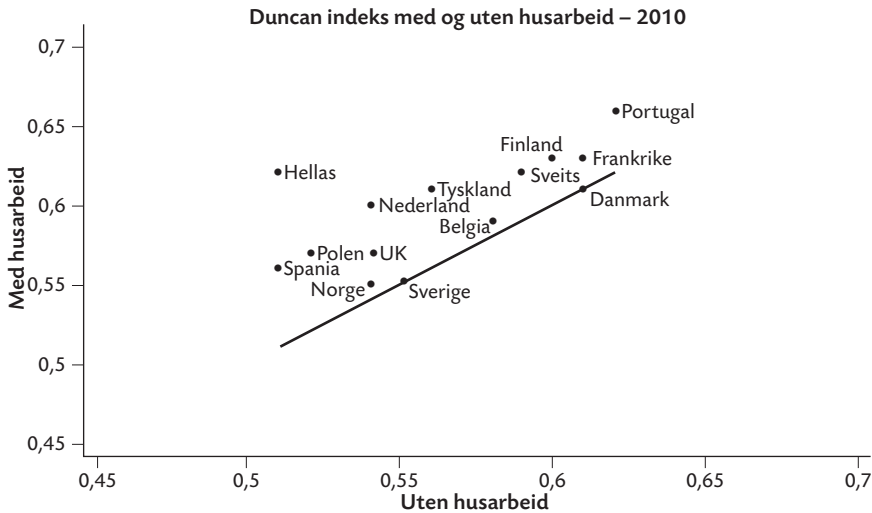
Figur 6.4 viser tilsvarende analyser for året 2010. Når det gjelder effekten av å korrigere for «husarbeid», er bildet relativt likt som i 2002. Segregeringsnivået øker for de fleste land etter at «husarbeid» er tatt med, men ikke for Danmark, Norge og Sverige. Etter korrigeringen er Norge – sammen med Sverige – de minst kjønnssegregerte landene. Igjen er det Hellas som opplever størst endring mellom ujustert og justert indeks.

33 Portugals plass som det mest kjønnssegregerte landet er noe avvikende i forhold til oversikten i Bettio og Verashchagina (2009). Her er Portugal rangert som et land med middels høy kjønnssegregering. De bruker et annet datagrunnlag (den europeiske arbeidskraftundersøkelsen) og en annen indeks (Karmel and MacLachlan index).



Figur 6.3 Duncan kjønnssegregering i utvalgte land. Med og uten «husarbeid». 2002

Note: «Uten husarbeid» tar utgangspunkt i tresifret yrkeskode. «Med husarbeid» inkluderer tresifret yrkeskode pluss «husarbeid».



Figur 6.4 Duncan kjønnssegregeringsindeks i utvalgte land. Med og «uten husarbeid». 2010

Note: «Uten husarbeid» tar utgangspunkt i tresifret yrkeskode. «Med husarbeid» inkluderer tresifret yrkeskode pluss «husarbeid».

Figur 6.3 og 6.4 viser at segregeringsmønsteret nyanseres når vi tar med ulønnet arbeid som egen kategori. Vår tolkning av denne endringen er at dette blant annet

avspeiler betydning av forskjeller mellom land når det gjelder kvinners økonomiske uavhengighet, yrkesdeltakelse og den institusjonelle organiseringen av særlig helse- og omsorgstjenester.

Segregering etter yrke eller etter arbeidsoppgaver?

Internasjonale sammenligninger av nivået på kjønnssegregeringen på arbeidsmarkedet viser at det norske arbeidsmarkedet er svært kjønnsdelt, selv om utviklingen de senere årene har dempet dette inntrykket. I dette kapittelet har vi spurt om dette bildet nyanseres ytterligere dersom vi kontrollerer for institusjonelle forskjeller mellom land. En viktig forskjell mellom Norge og en del andre land er høy andel kvinner i lønnet arbeid (OECD 2013). I Norge er kvinneandelen spesielt høy i offentlig sektor og innenfor helse- og omsorgstjenester. Andelen kvinner i arbeidslivet i Norge økte kraftig parallelt med utbyggingen av offentlig sektor, som startet i 1970-årene. Yrkesdeltakelsen i Norge har økt kraftig gjennom de siste tiårene. I 1970-årene deltok om lag halvparten av kvinnene i yrkeslivet, men nå er yrkesdeltakelsen på nærmere 80 prosent, på høyde med menns (SSB 2012). Den kraftige økningen i kvinners yrkesdeltakelse førte til at en del tjenester som tidligere var organisert i familien, ble institusjonalisert og organisert i den betalte delen av arbeidsmarkedet.

I en del andre land er en betydelig del av denne typen omsorg fortsatt en del av familiens ansvar. Det er i hovedsak kvinnene i disse landene som utfører disse (ulønnede) arbeidsoppgavene, og er ikke en del av arbeidsstyrken og inngår derfor ikke i den delen av populasjonen som tas med i analyser av kjønnssegregering på arbeidsmarkedet. I dette kapittelet har vi studert hvordan kjønnssegregeringen på arbeidsmarkedet endres dersom vi inkluderer hjemmearbeid/husarbeid som et eget «yrke».

Hovedkonklusjonen er at segregeringsmønsteret endres etter en slik korreksjon; mer presist *øker* kjønnssegregeringen i de aller fleste land når vi tar med husarbeid. Noen land som før korreksjonen har lav kjønnssegregering, ender med en høy kjønnssegregering etter justeringen, dette gjelder blant annet Hellas, som har en høy andel som svarer «husarbeid», samtidig som det nesten utelukkende er kvinner som svarer at dette er deres hovedaktivitet. Bildet av hva det innebærer at Norge er et land med høy kjønnssegregering på arbeidsmarkedet, dempes etter justeringen. Fra å være blant landene med de mest kjønnssegregerte arbeidsmarkedene før justeringen, har Norge bare tre land bak seg, dvs. land som har lavere kjønnssegregering.

Økt yrkesaktivitet blant kvinner innebærer blant annet en profesjonalisering og avlønning av en rekke arbeidsoppgaver som tradisjonelt ble organisert innenfor husholdningen. Dette betyr økt likestilling og økonomisk uavhengighet for kvinner, både fordi mange kvinner får frigjort tid til å jobbe i arbeidsmarkedet, og fordi mange kvinner får lønn for oppgaver som tidligere ble utført ulønnet. Samtidig er arbeidsdelingen i arbeidsmarkedet mer kjønnssegregert. Vi mener dette ikke er et paradoks, men snarere et utslag av viktige institusjonelle forskjeller. Mange typisk kjønnsdelte arbeidsoppgaver utføres som lønnet arbeid, i stedet for som ulønnet. Forutsatt at disse oppgavene må utføres i alle samfunn, og fortsatt i praksis utføres i stor grad av kvinner, framstår ikke de skandinaviske landene som generelt mer kjønnssegregerte enn andre. Tvert imot har de aller fleste andre land høyere grad av kjønnssegregering enn Skandinavia når det gjelder fordelingen av arbeidsoppgavene i samfunnet.

Referanser

- Bettio, Francesca og Alina Verashchagina (red.) (2009). *Gender segregation in the labour market. Root causes, implications and policy responses in the EU*. Luxembourg: European Commission, Publications Office of the European Union.
- Bettio, Francesca (2002). «The pros and cons of occupational gender segregation in Europe». *Canadian Public Policy*. 28: 65–84.
- Birkelund, Gunn, Elisabeth og Trond Petersen (2010). «Det norske likestillingsparadokset. Kjønn og arbeid i velferdssamfunnet». I Ivar Frønes og Lise Kjølrsrød (red.): *Det norske samfunn* (6. utg.). Oslo: Gyldendal Akademisk.
- Blackburn, Robert M., (2009). *Measuring Occupational Segregation and its Dimensions of Inequality and Difference*. Cambridge Studies in Social Research No. 12. Cambridge: SSRG Publications.
- Charles, Maria og David Grusky (2004). *Occupational Ghettos: The Worldwide Segregation of Women and Men*. Stanford, CA: Stanford University Press.
- Duncan, Otis og Beverly Duncan (1955). «A methodological analysis of segregation indexes». *American Sociological Review*. 20(2): 210–217.
- Ellingsæter, Anne Lise (2013). «Scandinavian welfare states and gender (de) segregation Recent trends and processes». *Economic and Industrial democracy*. 34(3): 501–518.
- Hakim, Catherine (1993). «Refocusing research on occupational segregation: reply to Watts». *European Sociological Review*. 9(3): 321–3.
- Jensen, Ragnhild Steen og Aagot Elise Storvik (2006). *Likelønn og kjønnssegregering: gamle tema, nye spørsmål*. ISF Paper 2006: 1. Oslo: Institutt for samfunnsforskning.
- Nermo, Magnus (2000). «Models of cross-national variation in occupational sex segregation». *European Societies*. 2(3): 295–333.
- OECD (2013). *Employment Outlook*. Paris: OECD.
- Solheim, Jorun og Mari Teigen (2006). «Det kjønnssegregerte arbeidslivet – likestillingens snublestein?». *Tidsskrift for kjønnsforskning*. 3: 5–20.